

Natura 2000-handleplan 2022–2027

Dråby Vig

Natura 2000-område nr. N29

Habitatområde nr. H29

Fuglebeskyttelsesområde nr. F26

Titel: Natura 2000-handleplan for Natura 2000-område nr. 29 Dråby Vig
Udgiver: Morsø Kommune
År: 2024

Forsidefoto: Strandeng med afgræsning med heste ved Dråby Vig. Foto: Morsø Kommune
Bagsidefoto: Strandeng ved Dråby Vig. Foto: Morsø Kommune

Må citeres med kildeangivelse.

Indhold

1. Resumé	4
2. Baggrund	5
2.1 Den lovgivningsmæssige ramme	6
2.2 Miljøvurdering af handleplanerne.....	6
3. Gennemførelse af Natura 2000-handleplan for sidste planperiode	7
3.1 Redegørelse for gennemførelse af sidste Natura 2000-handleplan	7
3.2 Foreløbig vurdering af gennemførelse af sidste Natura 2000-handleplan	8
4. Behov for indsatser	9
5. Indsatser fordelt på aktør	13
6. Prioritering af den forventede indsats	13
7. Forventede initiativer og plan for interessentinddragelse	14
Bilag 1: Resumé af offentlige lodsejeres planer for forvaltningsindsatser	15
Bilag 2: Kortbilag	19
Bilag 3: Områdets udpegningsgrundlag	20

1. Resumé

Handleplanen for N for Natura 2000-område nr. 29 Dråby Vig beskriver den indsats, der skal igangsættes i Natura 2000-området inden udgangen af 2027. Natura 2000-området består af Fuglebeskyttelsesområde nr. 26 Dråby Vig og Habitatområde nr. 29 Dråby Vig.

Indenfor området er der i alt i den seneste naturtypekortlægning (2016-2019) kortlagt godt 179 ha lysåbne naturtyper.

Det overordnede mål for området er beskrevet i afsnit 3.1 i Natura 2000-planen og de konkrete mål i afsnit 3.2. Generelt gælder for dette område, at den samlede forekomst af udpegningsgrundlagets lysåbne terrestriske naturtyper dvs. naturtyperne strandvold med enårige planter¹, strandvold med flerårige planter, enårig strandengvegetation¹, strandeng, grå/grøn klit, kalkoverdrev, surt overdrev, kildevæld¹ og rigkær samt dyrearterne stavsild¹, odder og sæl uanset om de er kortlagt, skal være stabil eller i fremgang, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det. Ligeledes gælder for de ynglende fuglearter klyde og havterne samt hjejle¹, hvor sidstnævnte er trækfugl.

Målsætningerne konkretiseres i Natura 2000-planens afsnit 4.1 og 4.2 i form af nogle generelle og områdespecifikke retningslinjer for indsatsprogrammet.

Hovedformålet med indsatserne i perioden 2022-27 er:

1. Fokus på mere naturlige processer og naturens robusthed
2. Sikre og forbedre tilstanden af den eksisterende natur og levesteder
3. Bekæmpe invasive arter

Naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget skal bidrage til at opnå gunstig bevaringsstatus på biogeografisk niveau (dvs. på europæisk plan), og fugle på udpegningsgrundlaget skal bidrage til at sikre bestandsstørrelsen på nationalt niveau.

Indsatsen i handleplaner er generelt rettet mod sikring af naturtyper i gunstig bevaringstilstand dvs. naturtyper og arter i tilstandsklassen god eller høj samt forbedring af naturtyper, hvor tilstandsklassen er moderat, ringe eller dårlig (se boks).

For at indfri målsætningerne i Natura 2000-planen for dette område er de konkrete indsatser i denne handleplan primært rettet mod øgning af arealet med afgræsning, fortsat afgræsning og evt. justering af græsningstryk på i forvejen ryddede og hegnede arealer og ved bekæmpelse af invasive arter som rynket rose.

Indsatsen udføres både på offentlige og private arealer i området. Projekter på private lodsejeres arealer gennemføres i videst muligt omfang gennem frivillige aftaler. Der findes blandt andet en række understøttende tilskudsordninger, som kan søges gennem Landbrugsstyrelsen og Miljøstyrelsen, samt midler til Life-projekter som medfinansieres af EU.

Natura 2000-område nr. 29 Dråby Vig er placeret og afgrænset, som det fremgår af figur 1.

TILSTANDSVURDERING

Naturtypernes og arternes tilstand opgøres på en skala fra I-V, hvor naturtyper og levesteder i tilstandsklasse I og II med en nødvendig drift svarer til gunstig bevaringsstatus eller tilsvarende for fuglenes vedkommende.

For naturtyper og arter/fugles levesteder i tilstandsklasse III-V skal der typisk gennemføres en indledende forvaltningsindsats eller regulering, før en vedvarende drift vil være tilstrækkeligt til at sikre arealet eller levesteder på sigt.

I: Høj
II: God
III: Moderat
IV: Ringe
V: Dårlig

Tilstandsklasser for naturtyper

¹ Er pt. ikke tilstede i Natura 2000-område nr. 29.

Figur 1. Afgrænsning af Natura 2000-område nr. 29 Dråby Vig bestående af Fuglebeskyttelsesområde nr. F26 Dråby Vig og Habitatområde nr. H29 Dråby Vig. Copyright Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur.

2. Baggrund

Miljøstyrelsen har udarbejdet Natura 2000-planer for 257 Natura 2000-områder, som indgår i den danske del af det europæiske Natura 2000-netværk. Planerne beskriver målene for det enkelte Natura 2000-område og fastlægger de indsatser, der skal ske inden for planperioden 2022–27. Natura 2000-planerne kan ses på Miljøstyrelsens hjemmeside www.mst.dk.

Ud fra Natura 2000-planerne er der udarbejdet Natura 2000-handleplaner for de enkelte Natura 2000-områder. Handleplanerne skal medvirke til at gennemføre Natura 2000-planerne for de enkelte områder. Denne handleplan er udarbejdet af Morsø Kommune på grundlag af Natura 2000-plan for Natura 2000-område nr. 29 Dråby Vig bestående af Fuglebeskyttelsesområde nr. F26 Dråby Vig og Habitatområde nr. H29 Dråby Vig.

Hver kommune er ansvarlig for de dele af handleplanen, der vedrører kommunens geografiske område på land og kommunens kystnære områder. Kommunerne er ansvarlige for, at handleplanerne gennemføres inden udgangen af 2027. Miljøstyrelsen er ansvarlig for at udarbejde en skovhandleplan for de skovbevoksede, fredskovspligtige Natura 2000-arealer. Der er ikke skovhabitatnatur i fredskovspligtige arealer for dette Natura 2000-område.

Offentlige lodsejere, som ejer arealer i Natura 2000-området, kan vælge at gennemføre Natura 2000-planen direkte i egne planer for forvaltningsindsatser (eks. drifts- og plejeplaner). Naturstyrelsen er lodsejer på 39 ha på Buksør Odde, hvor de selv udarbejder planer for forvaltningsindsatser. Data og handleplan for deres arealer indgår ikke i denne handleplan, men fremgår af bilag 1.

2.1 Den lovgivningsmæssige ramme

Den lovgivningsmæssige baggrund for handleplanerne findes i:

- Miljømålsloven (lovbekendtgørelse nr. 692 af 26. maj 2023)
- Naturbeskyttelsesloven (lovbekendtgørelsen nr. 1392 af 2. oktober 2022)
- Bekendtgørelse om kommunalbestyrelsernes Natura 2000-handleplaner (bekendtgørelse nr. 944 af 27. juni 2016)

Det er kommunalbestyrelsen, der er ansvarlig for at gennemføre Natura 2000-planen på de privatejede arealer. Offentlige lodsejere er ansvarlige for at gennemføre Natura 2000-planen på deres egne arealer.

Handleplanen skal ifølge lovgivningen indeholde nedenstående:

- En prioritering af myndighedens forventede forvaltningsindsats i planperioden på baggrund af en opgørelse af behovet for konkrete forvaltningstiltag.
- De forventede initiativer, som myndigheden vil tage for at gennemføre Natura 2000-handleplanen, herunder en plan for interessentinddragelse.
- En oversigt over fordelingen af indsatsen mellem kommunale myndigheder, Miljøstyrelsen og offentlige lodsejere.
- En redegørelse for gennemførelsen af handleplanen for den forudgående 6 års periode, der gør det muligt at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-handleplanen er gennemført for den forudgående periode.

Handleplanen skal ikke omfatte offentligt ejede arealer, hvis der for disse arealer er udarbejdet/udarbejdes en plan for forvaltningsindsatsen, der er i overensstemmelse med de fastsatte mål for naturtilstanden i Natura 2000-planen. Der indsættes et resumé af de offentlige planer i handleplanens bilag.

Handleplanen skal være så konkret, at dens gennemførelse kan vurderes. Dog må handleplanen ikke foregribe det præcise indhold af de aftaler eller afgørelser, der træffes i forhold til den enkelte lodsejer i forbindelse med gennemførelsen af handleplanen.

Handleplanen skal i samspil med vandplanlægningen realisere Natura 2000-planen for så vidt angår vandbehov for de naturtyper, som er direkte afhængige af et vandøkosystem. Natura 2000-planens mål om forbedret vandkvalitet i større søer, vandløb, fjorde og kystvande realiseres gennem indsatsen i vandplanlægningen og skal ikke indgå i Natura 2000-handleplanerne.

2.2 Miljøvurdering af handleplanerne

Natura 2000-handleplanerne er en type af planer, som kan være omfattet af krav om miljøvurdering i henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023) – herefter refereret til som Miljøvurderingsloven.

Ved vurderingen af om en handleplan er omfattet af Miljøvurderingsloven ses på kriterierne i lovens § 8. Erfaringsmæssigt er der en del handleplaner, som ikke vil være omfattet af Miljøvurderingsloven. Det afhænger dog i alle tilfælde af det konkrete indhold af handleplanen, og der skal derfor altid foretages en særskilt vurdering for hver plan.

Denne handleplan er blevet vurderet i forhold til, om den er omfattet af Miljøvurderingsloven. Det er vurderet, at nærværende handleplan ikke er omfattet af Miljøvurderingsloven og der dermed ikke skal udarbejdes miljøvurdering af handleplanen.

Der er vurderet på, om handleplanen sætter nye rammer for fremtidige anlægstilladelser, eller om den vurderes at kunne påvirke internationalt udpegede naturbeskyttelsesområder væsentligt jfr. miljøvurderingslovens § 8.

Det er myndighedens vurdering, at handleplanen ikke sætter nye rammer for fremtidige anlægstilladelser.

Det er myndighedens vurdering, at handleplanen er undtaget fra habitatdirektivets artikel 6, stk. 3 og dermed fra vurdering efter miljøvurderingsloven, fordi planerne er "direkte forbundet med eller nødvendige for lokalitetens forvaltning" jfr. artikel 6, stk. 3, 1. pkt. Handleplanen anses som direkte forbundet med og nødvendig for Natura 2000-områdets forvaltning.

For samtlige Natura 2000-planer er der foretaget en strategisk miljøvurdering (SMV). Natura 2000-planerne og de tilhørende miljøvurderinger kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside under Natura 2000, tredje generation planer (2022-2027).

3. Gennemførelse af Natura 2000-handleplan for sidste planperiode

3.1 Redegørelse for gennemførelse af sidste Natura 2000-handleplan

Handleplanerne for anden planperiode har været gældende siden udgangen af 2017. Kommunen har i den mellemliggende periode arbejdet for at gennemføre den indsats, der blev beskrevet i Natura 2000-planen for planperioden 2016-2021.

Det er muligt at få et samlet overblik over tilskudskompenserede indsatser i Natura 2000-områderne i "Sammenfatning af Natura 2000-planerne 2022-2027" på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Nedenstående tabeller viser en oversigt over de realiserede, påbegyndte og planlagte projekter inden for Natura 2000-området.

Tabel 1: Følgende indsatser er finansieret via kommunernes egne midler eller DUT-midler*

Indsats	Kommunalt ejet** (ha)	Privatejet (ha)
Rydning (af uønsket opvækst)	0	0
Forberedelse til afgræsning (hegning)	0	0
Invasive arter	0,6 (Jørsby-diget)	0
Hydrologi	0	0
Artsindsats for arter på udpegningsgrundlaget	0	0
Levestedsindsats	0	0

* Omfatter ikke offentlige arealer, hvor ejeren gennemfører Natura 2000-planen i egne planer for forvaltningsindsatser. Se resumé af plan for forvaltningsindsatserne i bilag 1.

** Kommunen ejer ikke arealer inden for området men har vedligeholdelsespligten på 0,6 ha (Jørsby-diget).

Tabel 2: Følgende indsatser er finansieret gennem landdistriktsmidler eller anden finansiering og gælder arealer, der ikke er skovbevoksede, fredskovpligtige arealer*

Indsats	Kommunalt ejet (ha)	Privatejet (ha)
Rydning (af uønsket opvækst)	0	0
Forberedelse til afgræsning (hegning)	0	241**
Invasive arter	0	0
Hydrologi	0	0
Artsindsats for arter på udpegningsgrundlaget	0	0
Levestedsindsats	0	0

* Omfatter ikke offentlige arealer, hvor ejeren gennemfører Natura 2000-planen i egne planer for forvaltningsindsatser. Se resumé af plan for forvaltningsindsatserne i bilag 1.

**Flere forskellige indsatser på samme areal eller tilskud givet til arealer indenfor området, der ligger uden for lysåbne terrestriske Natura 2000-naturtyper gør, at den samlede indsats kan overstige områdets samlede arealstørrelse af lysåbne terrestriske Natura 2000-naturtyper.

Tabel 3: Opgørelse over indsatser total indenfor Natura 2000-området i planperiode 2016-2021

Indsats	Tilskudsfinansiering på private arealer ¹ (ha)	Offentlige arealer ² (ha)	Total (ha)
Forbedring af hydrologi*	0	0	0
Indsatser m.h.p. lysåben natur**	241	0,6 ha	241,6
Skovnaturtypebevarende drift og pleje***	Der er ingen skovnaturtyper indenfor området		
Urørt skov	Der er ingen skovnaturtyper indenfor området		

* Forbedring af hydrologi dækker over lukning af dræn og grøfter samt ophør med vedligeholdelse af afvanding

** Indsatser for lysåben natur dækker over græsning, hegning og rydning med henblik på lysåben natur. Flere forskellige indsatser på samme areal eller tilskud givet til arealer indenfor området, der ligger uden for lysåbne terrestriske Natura 2000-naturtyper gør, at den samlede indsats kan overstige områdets samlede arealstørrelse af lysåbne terrestriske Natura 2000-naturtyper.

*** Skovnaturtypebevarende drift og pleje dækker over flere indsatser, heriblandt sikring af naturtyper, træer til naturligt henfald, naturnær skovdrift, rydning af uønsket opvækst, problemarter og invasive arter samt skovgræsning og foryngelse.

Der er ikke iværksat Life-projekter inden for Natura 2000-området.

3.2 Foreløbig vurdering af gennemførelse af sidste Natura 2000-handleplan

Handleplanen skal ifølge bekendtgørelsen indeholde en redegørelse for gennemførelsen af handleplanen for den forudgående 6 og 12 års periode, der gør det muligt at vurdere, i hvilket omfang Natura 2000-planen for den forudgående periode er realiseret. Vurderingen af, hvorvidt handleplanerne er gennemført i den forudgående periode, er baseret på, om de planlagte indsatser fra sidste handleplan er opfyldt, eller der er udført tilsvarende tiltag.

Natura 2000-basisanalyse 2022-2027 viser, at naturtilstanden for de 179 ha lysåbne naturtyper langt overvejende er god.

Den primære indsats i 1. handleplanperiode (2009-2015) har været oplysning om tilskudsordning til hegning med henblik på afgræsning, og indsatsen i sidste planperiode (2. planperiode 2016-2021) har været fastholdelse af afgræsning på allerede afgræssede arealer samt øgning af arealet, der afgræsses.

I Natura 2000-handleplan 2016-2021 var opgjort et behov for ny indsats på 117 ha græsning eller høslæt. Der er i handleplanperioden søgt midler på 241 ha² ved tilskud til projekter om rydning af tilgroede arealer og forberedelse til afgræsning i de særligt udpegede Natura 2000-områder (ordningen er en del af det danske landdistriktsprogram og er medfinansieret af EU).

Af de 179 ha lysåbne naturtyper udgør naturtypen strandeng ca. 137 ha. Naturtypen strandeng udgør således langt det største af de lysåbne arealer indenfor Natura 2000-området, og her er den generelle tendens, at naturtilstanden er forbedret sådan, at ca. 15 ha strandengsarealer med tidligere ringe tilstand nu er løftet til tilstandsklassen moderat tilstand. De øvrige naturtypers tilstand dvs. rigkær, strandvold med flerårige planter, surt overdrev, grå/grøn klit og kalkoverdrev er generelt uændrede.

Der er ikke gennemført indsatser for hydrologi i sidste handleplanperiode på trods af at dette var opgjort som indsats. Forbedring af de hydrologiske forhold, er en forudsætning for udvikling af ny habitatnatur i form af rigkær. Udvikling af ny habitatnatur var i sidste handleplan estimeret til ca. 10 ha.

Sidste handleplanen indeholdt ikke særlig indsats for arter eller fugle på udpegningsgrundlaget, da indsatsen for udpegningsgrundlagets naturtyper i væsentligt omfang vurderedes at ville bidrage til at sikre egnede levesteder for fuglearterne.

Det er kommunens vurdering, at Natura 2000-handleplan 2016-2021 i sine hovedpunkter er opfyldt, men at indsatser for hydrologi bør videreføres, se afsnit 4.

² Andre arealer end lysåbne Natura 2000-naturtyper, kan indgå i opgørelsen, da de kan være tilskudsberetigede. Det samlede areal kan derfor overstige områdets samlede areal af lysåbne terrestriske Natura 2000-naturtyper.

Effekten af indsatserne bliver løbende vurderet i det Nationale Overvågningsprogram for Vandmiljø og Natur (NOVANA), som overvåger vandmiljøets og naturens tilstand inden for de områder, der prioriteres i forhold til de politisk fastsatte økonomiske rammer.

4. Behov for indsatser

Natura 2000-planen for Natura 2000-område nr. 29 Dråby Vig bestående af Fuglebeskyttelsesområde nr. F26 Dråby Vig og Habitatområde nr. H29 Dråby Vig beskriver de konkrete mål for indsatsen.

Indsatsprogrammet i Natura 2000-planerne er afstemt, så den økonomiske ramme og den krævede indsats i planerne passer sammen. Til gennemførelse af planerne stiller staten en række virkemidler til rådighed, ligesom det forudsættes, at kommunerne bidrager økonomisk via de midler, som kommunerne er blevet økonomisk kompenseret for af staten (DUT-midlerne).

På baggrund af Natura 2000-planens overordnede og konkrete målsætninger og har kommunen vurderet, at der er behov for nedenstående konkrete forvaltningstiltag, se tabel 4 og 5.

Handleplanmyndigheden skal forsøge at indgå frivillige aftaler med lodsejere om drift. Hvor dette ikke er muligt, skal myndigheden påbyde en bestemt drift, hvis det er nødvendigt for opnåelse af målene i Natura 2000-planen eller for at forhindre forringelse og forstyrrelse.

Offentlige lodsejere skal selv organisere gennemførelse af indsatser på egne arealer.

Tabel 4: Behov for indsatser for naturtyperne*

Forventede indsatser		Skøn over behov:		
		Igangværende/ nuværende indsats (ha)	Ny indsats (ha)	Samlet behov for indsats (ha)
Lysåben natur**	Indsats mod invasive arter	0	Op til 24	Op til 24
	Hegning (rydning af tilgroede arealer og forberedelse til afgræsning)	Ca. 241**	Op til 5	Op til 246
	Forbedring af græsningstryk	0	Op til 4	Op til 4
	Forbedret hydrologi	0	Op til 24	Op til 24

* Omfatter ikke offentlige arealer, hvor ejeren gennemfører Natura 2000-planen i egne planer for forvaltningsindsatser. Se resumé af plan for forvaltningsindsatserne i bilag 1.

**Flere forskellige indsatser på samme areal eller tilskud givet til arealer indenfor området, der ligger uden for lysåbne terrestriske Natura 2000-naturtyper gør, at den samlede indsats kan overstige områdets samlede arealstørrelse af lysåbne terrestriske Natura 2000-naturtyper.

Tabel 5: Behov for indsatser for arter udover indsatser for naturtyper på lysåbne naturtyper og skovnaturtyper uden fredskovspligt*

Forventede indsatser	Skøn over behov:		
	Igangværende indsats (ha)	Ny indsats (ha)	Samlet behov for indsats (ha)
Håndtering af prædation på levesteder for havterne	0	Op til 1 område	Op til 1 område

Generelt er truslerne for dette områdes lysåbne naturtyper tilgroning, uhensigtsmæssig hydrologi, direkte påvirkning fra landbrugsdrift og forekomst af invasive arter.

Størstedelen af området afgræsses i dag, og forsat afgræsning og tilpasning af græsningstrykket er derfor det primære element i fastholdelse og forbedring af naturtilstanden for området. Desuden er indsats mod

invasive arter indført som ny indsats, og indsats for forbedret hydrologi er videreført fra sidste handleplanperiode.

Kalkoverdrev og rigkær i ikke gunstig bevaringstilstand svarer til et samlet areal på 2,25 ha. Indsatsen for sikring af naturtyperne er hegning med henblik på afgræsning alternativ pleje i form af rydning og slåning/høslæt.

Naturtilstanden for områdets lysåbne naturtyper er overvejende god og af områdets i alt 179 ha lysåbne naturtyper er 34 ha i moderat eller ringe tilstand. Dvs. 34 ha er ikke i gunstig bevaringstilstand, men det generelle billede er, at naturtilstanden af områdets terrestriske natur er overvejende god. Dette kan særligt tilskrives, at størstedelen af de i alt 137 ha strandeng afgræsses, og at strandengen forholdsvis mange steder har en veludviklet lo-dannelse og stor artsrigdom.

Der er indenfor området kortlagt et område på ca. 12 ha med naturtypen strandvolde med flerårige planter, hvilket udgør over 5 % af naturtypen i landet. Af de ca. 12 ha er 5,5 ha i god tilstand, mens 6,2 ha er i moderat tilstand. En medvirkende årsag til den manglende målopfyldelse på ca. halvdelen af naturtypens arealer er forekomst af rynket rose, og bekæmpelse af rynket rose er generelt en nødvendig indsats i de lysåbne naturtyper i området for at sikre gunstig bevaringstilstand.

Et areal på op til 24 ha er påvirket af uhensigtsmæssig hydrologi, hvilket kan hindre arealet i at opnå gunstig bevaringstilstand på den pågældende naturtype. Indsats for at forbedre de hydrologiske forhold videreføres derfor fra sidste handleplan.

Områdets levesteder for ynglefuglene klyde og havterne tilgodeser generelt arternes behov for at fastholde en ynglebestand i området. På trods af den gode vegetationsstruktur og de gunstige betingelser i forhold til menneskelig forstyrrelse er havterne i moderat tilstand. Årsagen vurderes at skyldes prædation fra især landlevende rovdyr.

Det planlægges, at det reelle behov for regulering af prædation inden for havternes levested undersøges. I undersøgelsen vil konkrete metoder og mulighed for eventuelt samarbejde med lokale jægere kortlægges.

Ud over en nærmere undersøgelse af behovet for en særlig indsats mod prædation fra rovdyr planlægges der ikke en særlig indsats for at sikre ynglefuglenes levesteder. Indsatsen for at sikre ynglefuglenes ynglebestand og trækfuglens levevilkår i området er alene baseret på indsatserne for de lysåbne naturtyper, se tabel 4 ovenfor, der har til mål at sikre lav vegetations struktur.

Der vurderes ikke at være trusler for habitatarten odders forekomst i området, og handleplanen indeholder derfor ingen særlig indsats for arten.

Foto 1. Strandeng mellem Sdr. Dråby og Jørsby i moderat tilstand dvs. ikke gunstig bevaringstilstand som følge af direkte påvirkning fra landbrug og uhensigtsmæssig hydrologi. Foto. Morsø Kommune, 8.9.2023.

Foto 2: Strandvold med flerårige urter ved Skarum. Opvækst af rynket rose er bidragende til, at naturtypen ikke er i gunstig bevaringstilstand, Skarum. Foto. Morsø Kommune, 8.9.2023.

Foto 3: Strandvold med flerårige urter (tv i billedet) og strandeng (th i billedet) ved Skarum. Begge naturtyper er i gunstig bevaringstilstand. Foto. Morsø Kommune, 8.9.2023.

5. Indsatser fordelt på aktør

Grundlæggende er ansvaret fordelt, så kommunerne er ansvarlig myndighed på alle arealer i kommunen undtagen de skovbevoksede fredskovspligtige arealer.

Miljøstyrelsen er ansvarlig myndighed for de skovbevoksede fredskovspligtige arealer. Det gælder dog, at kommunerne er ansvarlig for de arealer i fredskov, der er beskyttet efter §3 i naturbeskyttelsesloven.

Myndighederne er ansvarlige, jfr. ovenstående fordeling, for gennemførelse af handleplanen undtagen for offentlige arealer, hvor lodsejer selv er ansvarlig for at gennemføre handleplanen. De fleste indsatser er geografisk bestemt, hvorved den nævnte myndigheds- og arealdeling er gældende. Det er muligt at finde relevante Natura 2000-geodata i [MiljøGIS](#)³. Endvidere kan overvågningsdata fra NOVANA-programmet tilgås via [Danmarks Miljøportal](#)⁴ og i Natura 2000-basisanalyserne.

Der kan være indsatser i Natura 2000-planens indsatsprogram, hvor der ikke er samme klare geografiske afgrænsning. I denne handleplan er der en naturlig ansvarsfordeling ud fra den geografiske afgrænsning, og dermed hvilken myndighed, der er ansvarlig for gennemførelse.

6. Prioritering af den forventede indsats

Natura 2000-planerne 2022-2027 har især fokus på en naturforvaltning, hvor man gør brug af naturens egne dynamikker. Samtidig fastholdes en række indsatser, der er kendt fra de gældende planer.

Hovedformålene med indsatserne i tredje planperiode (2022-2027) er:

- 1. Fokus på mere naturlige processer og naturens robusthed**
  - 1.1. der er øget fokus på en mere naturnær forvaltning med fokus på at sikre sammenhæng i naturen og mere naturlige dynamikker i Natura 2000-områderne
  - 1.2. der arbejdes for at udvide arealet med urørt skov
  - 1.3. der er fokus på tiltag mod klimaforandringer og dermed områdernes robusthed over for pludselige hændelser
- 2. Sikre og forbedre tilstanden af den eksisterende natur og levesteder hvilket bl.a. er i overensstemmelse med 'brandmandens lov' og EU's biodiversitetsstrategi 2030**
  - 2.1. fortsætte arbejdet med at sikre naturtilstanden f.eks. ved naturpleje på plejekrævende arealer
  - 2.2. fortsætte arbejdet med at afsøge behovet for og udlægge forstyrrelsesfrie zoner bl.a. til gavn for trækfugle, marine naturtyper og havpattedyr
  - 2.3. fokus på indsatser, der gavner truede arter og fugle
  - 2.4. fortsætte arbejdet med at afsøge behovet for at regulere fiskeri i beskyttede områder
- 3. Bekæmpe invasive arter**
  - 3.1. fortsætte arbejdet med at bekæmpe invasive arter

Prioriteringen af den forventede forvaltningsindsats i planperioden er sket på baggrund af opgørelsen af behovet for konkrete indsatser (se kapitel 4). Den nedenstående prioritering afspejler således den forventede kronologi af indsatsen i forbindelse med de konkrete forvaltningstiltag.

1. prioritet er at sikre gunstig bevaringsstatus ved fortsat opretholdelse af naturplejeaftaler, og efter behov genrydning af arealer, hvor der tidligere har været udført rydninger.
2. prioritet er at bekæmpe invasive arter på arealer hvor forekomsten er over 10%.

---

³ <https://miljoegis.mim.dk/spatialmap?profile=natura2000planer3-2022>

⁴ <https://www.miljoportal.dk/>

3. prioritet er at etablere ny naturpleje på arealer, hvor der i dag ingen naturpleje er, eller hvor der er lodsejerinteresse for større sammenhængende fælleshegn.

4. prioritet er at sikre og forbedre levestederne for ynglefugle på udpegningsgrundlaget.

5. prioritet er at forbedre hydrologien og skabe synergi mellem Natura 2000 indsatsen og Vandplanindsatsen.

7. Forventede initiativer og plan for interessentinddragelse

Det er Morsø Kommunes hensigt at planlægge og gennemføre projekter med interessentinddragelse, der har til formål at understøtte og realisere handleplanen.

Tabel 6 viser myndighedens plan for interessentinddragelse. Der kan ske ændringer, hvis det ønskes af lodsejerne, eller hvis andre forhold taler for det.

Tabel 6: Forventet plan for interessentinddragelse

Projekt navn	Initiativ	Tidsplan	Myndighed
Lodsejermøde	Afholdelse af fællesmøde med lodsejere med arealer indenfor Natura 2000-området med henblik på orientering om handleplanen, tilskudsordninger og opbygning af samarbejde om realisering af handleplansindsatser.	2024-2025	Morsø Kommune
Jægerinddragelse	Sparring vedrørende regulering af præderende rovdyr ved levesteder for Klyde og Havterne.	2025-2026	Morsø Kommune
Naturlig hydrologi	Lodsejermøde med berørte lodsejere om mulighed for forbedring af hydrologien.	2024-2025	Morsø Kommune
Orientering af Grønne Råd om projektstatus	Kommunerne afholder møde 1 gang årligt.	Hele planperioden	Morsø Kommune

Projekterne og indsatserne gennemføres så vidt muligt ved frivillige aftaler. Det er derfor i mange tilfælde ikke på nuværende tidspunkt muligt at beskrive, hvornår projekterne fysik bliver udført. Kommunen vil i hvert enkelt tilfælde sørge for, at relevante interessenter bliver inddraget.

Bilag 1: Resumé af offentlige lodsejeres planer for forvaltningsindsatser

Den offentlige lodsejer Naturstyrelsen har udarbejdet nedenstående resumé af plan for forvaltningsindsats for deres del af Natura 2000-området (39 ha).

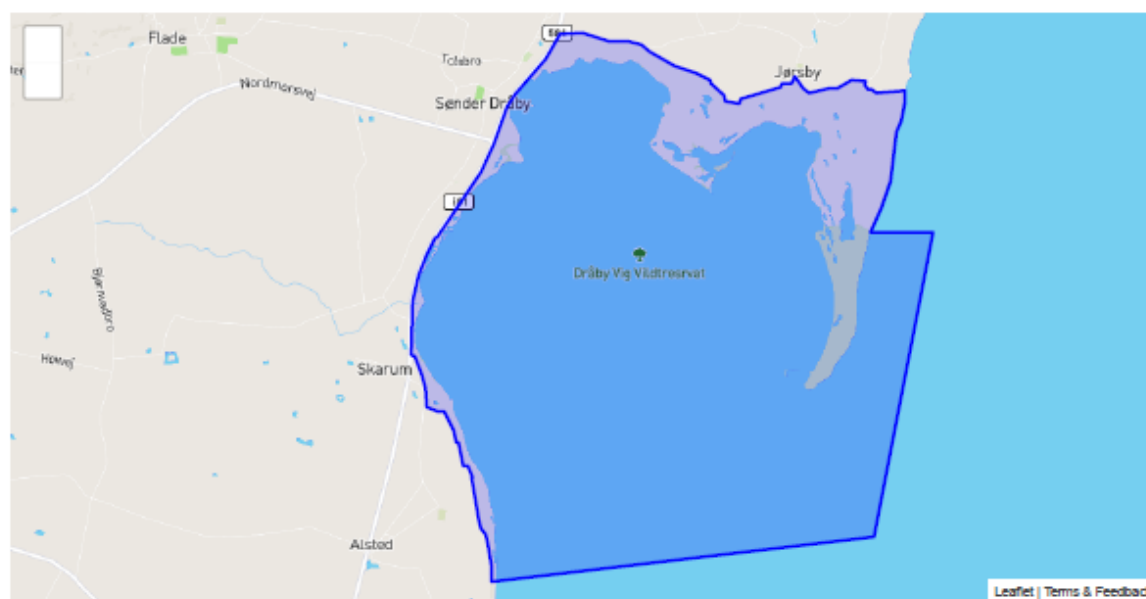
Sammenfatning af plejeplan for Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-område N29 Dråby Vig

Det er muligt at finde den samlede plan for forvaltningsindsats på Naturstyrelsens hjemmeside: <https://naturstyrelsen.dk/drift-og-pleje/natura-2000-plejeplaner/>. Plejeplanen omfatter foruden denne sammenfatning en kortudstilling af de planlagte indsatser. I kortudstillingen er det muligt at finde information om de planlagte indsatser for de enkelte kortlagte naturtyper samt arter.

Naturstyrelsen har, jf. §5 i BEK nr 944 af 27/06/2016 og §15 i BEK nr 946 af 27/06/2016, som offentlig grundejer besluttet selv at udarbejde plejeplaner for Naturstyrelsens arealer indenfor N2000 området i overensstemmelse med [Natura 2000-planen](#) for området.

Beskrivelse af området

Natura2000-område N29 har et areal på 1690,9 ha. Heraf ejer Naturstyrelsen 39,4 ha. Dette Natura 2000-område er specielt udpeget på grundlag af en væsentlig tilstedeværelse af følgende naturtyper og arters levesteder: strandeng, surt overdrev og spættet sæl samt trækfuglen hjejle og ynglefuglene klyde og havterne. Natura 2000-området har et areal på 1.691 hektar. Området består primært af store lavvandede fjordområder, der afgrænses mod land af strandengene rundt om vigen og mod øst af den godt to kilometer lange Buksør Odde. Kystzonen består af sandet bund med en jævn overgang til strandengens sump- og græsvegetation. Ved spidsen af Buksør Odde findes et kystparti med stenet bund, som er en del af et krumodde-system. De store arealer med strandenge er vigtige for en række ynglefugle, bl.a. klyde og havterne og de lavvandede områder i Dråby Vig udgør en vigtig rasteplass for lysbuget knortegås. I efterårsmånederne raster store flokke af vadefugle på strandengene.

Tabel A: Kortlagte naturtyper på Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-området

Lysåbne naturtyper	Areal [ha]
1150 - Lagune	< 0,1
1220 - Strandvold med flerårige planter	3,8
1330 - Strandeng	17,2
2130 - Grå/grøn klit	1,0
6210 - Kalkoverdrev	< 0,1

Lysåbne naturtyper	Areal [ha]
6230 - Surt overdrev	13.8
7230 - Rigkær	< 0.1

Arter på udpegningsgrundlaget fremgår ikke af ovenstående tabel. Der henvises derimod til N2000 planen for området.

Planlagte indsatser

I det følgende angives Naturstyrelsens planlagte indsatser for naturtyperne på udpegningsgrundlaget. Indsatserne er beskrevet i nedenstående tabeller og suppleret med forklarende tekst.

I tabellerne skelnes mellem "Eksisterende indsats" og "Ny indsats". "Eksisterende indsats" anvendes, hvor den pågældende indsats allerede er omfattet af den eksisterende arealforvaltning, eller hvor det fremgår af eksisterende driftsplaner og lignende, at indsatsen vil blive gennemført i plejeplanperioden. "Ny indsats" omfatter de indsatser, der alene gennemføres for at opfylde målene i N2000-planerne for 2022 - 2027.

Tabel B: Planlagte indsatser for naturtyperne på Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-området

Indsatser - Lysåbne naturtyper (planperiode 2022-2027)	Eksisterende indsats [ha]	Ny indsats [ha]	Samlet behov for indsats [ha]
Andet areal uden drift	3.5		3.5
Bekæmpelse af invasive arter	0.5		0.5
Græsning	30.6		30.6
Hegning	30.6		30.6

Ovenstående tabel udstiller Naturstyrelsens planlagte indsatser i planperioden. Indsatserne er planlagt med ophæng i målsætninger og retningslinjer fra den overordnede N2000 plan, som rækker ud over den enkelte planperiode, mens indsatserne forventes udmøntet indenfor planperioden.

Der iværksættes en bekæmpelse af invasive arter på naturtypen strandeng med fokus på arealer med en forekomst på over 10 %. Der er forsat sommergræsning på Buksør Odde, men med et lidt højere græsningstryk end tidligere for at bekæmpe tilgroning af området.

Tabel C: Udvikling mod ny kortlagt naturtype

Der planlægges ikke for udvikling af nye naturtyper i indeværende planperiode. Derfor vises Tabel C ikke.

Tabel D: Planlagte indsatser for arter, udover indsatser for naturtyper på lysåbne naturtyper og skovnaturtyper på Naturstyrelsens arealer i Natura 2000-området

Plejen af områdets naturtyper vil samtidig tilgodese en række arter på udpegningsgrundlaget. Der planlægges ikke yderligere indsatser alene for arter i indeværende planperiode.

Opsummering

Den samlede indsats for naturtyper og arter på Naturstyrelsens arealer forventes hermed at understøtte de i Natura 2000-planen fastsatte mål for naturtilstanden.

Redegørelse for indsatsen i den forgangne plejeplansperiode

For de lysåbne naturtyper og arter på udpegningsgrundlaget omhandler denne redegørelse planperioden 2016-2021. For skovnaturtyper perioden 2010-2021.

Nedenstående tabeller viser en oversigt over planlagte og gennemførte aktiviteter på Naturstyrelsens arealer inden for Natura 2000-område N29 Dråby Vig

Tabel E: Status for gennemførelse af aktiviteter for seneste planperiode fordelt på naturtyper og arter

Lysåbne naturtype (planperiode 2016-2021)	Indsats	Areal [ha]
1220 - Strandvold med flerårige planter	Hegning	3.7
1220 - Strandvold med flerårige planter	Græsning	3.7
1330 - Strandeng	Hegning	14.4
1330 - Strandeng	Græsning	14.4
2130 - Grå/grøn klit	Hegning	1.0
2130 - Grå/grøn klit	Græsning	1.0
6230 - Surt overdrev	Hegning	16.5
6230 - Surt overdrev	Græsning	16.5

Arter (planperiode 2016-2021)	Indsats
Hjejle (A140)	Græsning
Hjejle (A140)	Hegning

Tabel F: Oversigt over ikke-planlagte indsatser, der er gennemført, og som gavner arter eller naturtyper på udpegningsgrundlaget

Der er ikke gennemført indsatser udover det planlagte i den forgangne planperiode. Derfor vises Tabel F ikke.

Tabel G: Oversigt over indsatser der ikke er gennemført

Lysåbne naturtype (planperiode 2016-2021)	Indsats	Areal [ha]
1330 - Strandeng	Bekæmpelse af andre problemarter	11.0
6230 - Surt overdrev	Bekæmpelse af andre problemarter	16.5

Det blev vurderet at indsatserne ikke var nødvendige i den forgangne plejeperiode.

Opsummering

Med baggrund i ovenstående redegørelse for indsatser i den forgangne planperiode kan Naturstyrelsen konkludere, at de planlagte aktiviteter overvejende er gennemført for Naturstyrelsens arealer. Disse indsatser har bidraget positivt til opfyldelse af Natura 2000-planens målsætninger.

Miljøvurderingsloven, habitatdirektivet og plejeplanen

For samtlige Natura 2000-planer er der foretaget en strategisk miljøvurdering (SMV). Natura 2000-planerne og de tilhørende miljøvurderinger kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside under Natura 2000, tredje generation planer (2022-2027).

Natura 2000-plejeplanerne er en type af planer, som kan være omfattet af krav om miljøvurdering i henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) (lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023) – herefter refereret til som miljøvurderingsloven.

Ved vurderingen af om en plejeplan er omfattet af miljøvurderingsloven ses på kriterierne i lovens § 8. Erfaringsmæssigt er der en del plejeplaner, som ikke vil være omfattet af miljøvurderingsloven. Det afhænger dog i alle tilfælde af det konkrete indhold af plejeplanen, og der skal derfor altid foretages en særskilt vurdering for hver plan.

Denne plejeplan er blevet vurderet i forhold til, om den er omfattet af miljøvurderingsloven. Det er vurderet, om plejeplanen fastsætter nye rammer for fremtidige anlægstilladelser, eller om den vurderes at kunne påvirke internationalt udpegede naturbeskyttelsesområder væsentligt jfr. miljøvurderingslovens § 8. Det er Naturstyrelsens vurdering, at plejeplanen ikke fastsætter nye rammer for fremtidige anlægstilladelser til projekter omfattet af lovens bilag 1 eller 2 og dermed ikke er omfattet af krav om miljøvurdering.

Denne plejeplan for Natura 2000-område 29 Dråby Vig omfatter indsatserne beskrevet i afsnittet planlagte indsatser. De planlagte indsatser forventes gennemført med det formål at understøtte bevaringsmålsætningerne for hhv. arter og naturtyper på udpegningsgrundlaget.

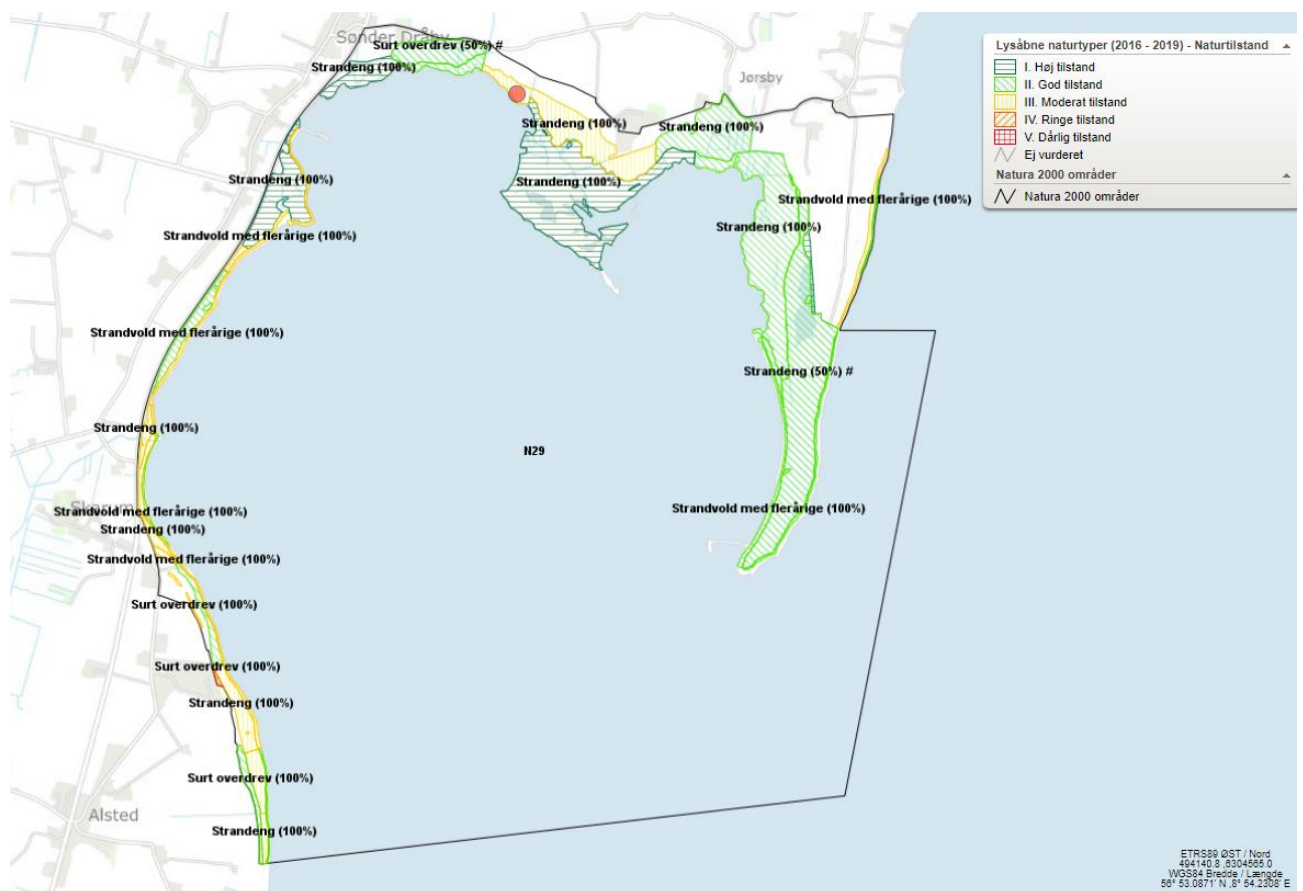
I denne plejeplan planlægges der ikke gennemført aktiviteter med henblik på at udvikle naturtyper på bekostning af andre naturtyper.

Det er Naturstyrelsens vurdering, at plejeplanen er undtaget fra habitatdirektivets artikel 6, stk. 3 og dermed fra vurdering efter miljøvurderingsloven, fordi planerne er "direkte forbundet med eller nødvendige for lokalitetens forvaltning" jfr. artikel 6, stk. 3, 1. pkt. Plejeplanen anses således som direkte forbundet med og nødvendig for Natura 2000-områdets forvaltning.

Bilag 2: Kortbilag

Afgrænsning af Natura 2000-område nr. 29 Dråby Vig bestående af Fuglebeskyttelsesområde nr. F26 Dråby Vig og Habitatområde nr. H29 Dråby Vig og de kortlagte naturtyper og deres tilstand jf. Natura 2000-basisanalyse 2022-2027 (revideret udgave, november 2021).

Kilde: [Miljøgis \(mim.dk\)](http://mim.dk)
Copyright Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur.

Bilag 3: Områdets udpegningsgrundlag

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 29		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Enårig strandengsvegetation (1310)
	Strandeng (1330)	Grå/grøn klit* (2130)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
Arter:	Stavsild (1103)	Odder (1355)
	Spættet sæl (1365)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. Strandvold med enårige planter (1210), enårig strandvegetation (1310), kildevæld (7220) og stavsild (1103) er ikke tilstede i habitatområde nr. 29. De nævnte naturtyper og arter gennemgås derfor ikke yderligere.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 26		
Fugle:	Klyde (Y)	Hjejle (T)
	Havterne (Y)	

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlaget er gennemgået i 2018-22. For trækfuglene er følgende fugl ikke tilstede i national eller international væsentlig forekomst: hjejle (T) i fuglebeskyttelsesområde nr. 26. Den nævnte fugl gennemgås derfor ikke yderligere.

Udpegningsgrundlagets terrestriske naturtyper fordelt på areal		
		ha
2130	Grå/grøn klit	1,01
6210	Kalkoverdrev	1,81
7230	Rigkær	4,63
1330	Strandeng	137,38
1220	Strandvold med flerårige planter	11,68
6230	Surt overdrev	22,57
	SUM	179,08

